

باسمه تعالی دبیرستان فرزندگان قائمشهر (مهر آموزشگاه)	نام و نام خانوادگی: ..... فارسی ۲ انسانی

بارم	حکمت وزیدن باد رقصاندن شاخه ها نیست، امتحان ریشه هاست. (حضرت علی (ع))	ردیف

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱/۵	الف) معنی واژه معانی واژه های مشخص شده را بنویسید. ۱- اگر به طوع و رغبت نیاید؛ به اکراه برگیر و بیاور. ۲- چون موسم حج رسید برخاست. ۳- هر دو چنان بودیم که گویی در پالیز سعدی می چریدیم. ۴- خیل‌تاشان و سواران را گسیل کرد. ۵- زرخدان فرو برد چندی به جیب ۶- بلی آنانکه از این پیش بودند/ چنین بستند راه ترک و تازی

۱/۵	ب) املا ۱- در گروه کلمات زیر، نادرست های املایی را بیابید و شکل درست آنها را بنویسید. ضعیعتکی هلال / وزر و وبال / شیر آقوز / حتام دنیا / ذوق و قریحه / صنم و بت / حرص و استسقا / خورد و بزرگ ۲- املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) سپیده ی فردای گنجه با نهیب و (سفیر- صفیر) گلوله های توپ روس، باز شد. ب) اشتر طلبید و (محمل - مهمل) آراست.

۴	پ) دستور ۱- مجهول کنید. (۰/۵) باغبان هر روز نهالی را در باغ می کاشت. ۲- نقش های تبعی عبارات زیر را بنویسید. (۰/۵) الف) پدر جلال الدین، محمد حسین خطیبی، از دانشمندان روزگار بود ب) خوشا شیراز و وضع بی مثالش ۳- نقش ضمیر پیوسته ی (م) در مصراع زیر چیست؟ (۰/۲۵) پرورده ی عشق شد سرشتم ۴- کلمه ای را در دو جمله بکار ببرید که یک بار در نقش (قید) و بار دیگر همان کلمه در نقش (مسنند) واقع شود (۰/۵)

۵- نوع (رابطه ی معنایی) را در مصراع اول هر یک از بیت های داده شده، بنویسید. (۰/۵)
الف) ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند / تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری
ب) در نومیدی، بسی امید است / پایان شب سیه، سپید است.

۶- در گروه اسمی زیر، (هسته) و (نوع وابسته ی پیشین) را مشخص فرمایید. (۰/۵)
زیباترین گل باغ پدر بزرگ

۷- در عبارت زیر، (شاخص) کدام کلمه است؟ (۰/۲۵)
استاد غلامحسین یوسفی در ۲۴ سالگی موفق به اخذ درجه دکترای ادبیات فارسی گردید.

۸- نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. (۰/۲۵)
الف) از شبنم عشق، خاک آدم، گل شد
ب) اگر امشب زنان و کودکان را ز بیم نام بد در آب ریزم

۹- نوع دستوری کلمه ی (دگر) را بنویسید. (۰/۲۵)
دگر روز باز اتفاق اوفتاد / که روزی رسان، قوت روزش بداد

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱- پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید. (۱ نمره)

الف) عباس میرزا، آغازگری تنها
ب) لیلی و مجنون

۲- در بیت زیر (مشبه) و (مشبه به) را مشخص فرمایید. (۰/۵)
فرزند عزیز را به صد جهد بنشانند چو ماه در یکی مهد

۳- در کل مصراع دوم بیت زیر، چه آرایه ای به کار رفته است؟ نام آرایه و معنی آن را بنویسید. (۰/۵ نمره)
بخور تا توانی به بازوی خویش که سعیت بود در ترازوی خویش

۴- در بیت زیر کدام کلمه (ایهام تناسب) دارد، مفهوم آن را بنویسید. (۰/۵)
نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست چو چنگش رگ و استخوان ماند و پوست

۵

۵- در هر یک از نمونه های گروه (الف) کدام یک از آرایه های گروه (ب) وجود دارد؟ (۱ نمره)

گروه (الف)	گروه (ب)
۱- فرو می ریخت گردی زعفران رنگ / به روی نیزه ها و نیزه داران	متناقض نما
۲- اگر لطفش قرین حال گردد/ همه ادبارها، اقبال گردد.	تشخیص
۳- آسمان می خندید و درختان پر شکوفه می رقصیدند.	استعاره
۴- پس به کران آب فرود آمدند.	مجاز تضاد

۵ برای ابیات زیر دو آرایه بنویسید

الف) مدامم مست می دارد نسیم جعد گیسویت خرابم میکند هر دم فریب چشم جادویت
 ب) ای صبا برگی از آن گلشن بی خار بیار حرف رنگینی از آن لعل گهربار بیار

قلمرو فکری (۸ نمره)

۱- ابیات و عبارات زیر را به نثر روان معنی کنید. (۴ نمره)

الف) این مرد بزرگ و دبیر کافی به نشاط قلم در نهاد و تا نزدیک نماز پیشین از این مهمات فارغ شده بود. (۱ نمره)

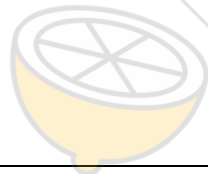
ب) عزرائیل به قهر، یک قبضه خاک از روی جمله ی زمین بر گرفت و بیاورد، حالی عشق، دو اسبه بیامد. (۱ نمره)

پ) چون رایت عشق آن جهانگیر / شد چون مه لیلی آسمان گیر (۰/۷۵ نمره)

ت) خدا را بر آن بنده بخشایش است / که خلق از وجودش در آسایش است (۰/۵)

ث) چو لشکر گرد بر گردش گرفتند / چو کشتی باد در رود افکند (۰/۵)

ج) از فرط هیجان، لکه می دویدم. (۰/۲۵)

۲- تفاوت معنایی (دریای خون) را در ابیات زیر بنویسید. (۱ نمره)

الف) در آن دریای خون در قرص خورشید/ غروب آفتاب خویشتن دید.

ب) در آن دریای خون در دشت تاریک / بدنبال سر چنگیز می گشت.

۳- منظور از قسمت های مشخص شده چیست؟ (۱ نمره)

الف) گوهری بود در خزانه ی غیبت که خزانگی آن را دل آرام، لایق بود.

ب) کسی نیک بیند به هر دو سرای / که نیکی رساند به خلق خدای

پ) ولی چندان که برگ از شاخه می ریخت/ دو چندان می شکفت و برگ می کرد

ت) می داشت پدر به سوی او گوش / کاین قصه شنید گشت خاموش

۴- در عبارت (امیر از آن جهان آمده؛ به خیمه فرود آمد) منظور از (از آن جهان آمده) چیست؟ ۰/۵

۱	۵- در عبارت زیر، منظور از قسمت هایی که زیر آن خط کشیده شده است، چیست؟ (۱ نمره) مردمی که به <u>خانه های تاریک و بی دریچه</u> عادت کرده اند؛ از پنجره های باز و نورگیر گریزانند.
۰/۵	۶- در بیت (در آن سیماب گون امواج لرزان / خیال تازه ای در خواب می دید) چرا (مهدی حمیدی) امواج رودخانه ی سند را به «سیماب» مانند کرده است؟

«یک کاغذ سفید را هر قدر هم که سفید و تمیز باشد کسی قاب نمی گیرد
برای ماندگاری باید حرفی برای گفتن داشت»
مهربان بمانید و شاد زندگی کنید

limoonad.com
Education For All